



Вісник Агрофорум № 17 (64) 2017

ЕЛЕКТРОННИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ



*Посол Канади в Україні
відвідав фермерське господарство
на Самбіричині*

3



*У Львові відбулося
«Свято Хліба 2017»*

5



*Якщо хочеш одержати оптимальний
результат, то потрібно до землі
відноситися чесно – А. Хвалібота*

23



*Вплив на якість
та продуктивність рослин
при обробці насіннєвого матеріалу*

25



<i>Посол Канади в Україні відвідав фермерське господарство на Самбірщині.....</i>	<i>3</i>
<i>У Львові відбулося «Свято Хліба 2017».....</i>	<i>5</i>
<i>На Львівщині відбулося перше в 2017 році засідання конкурсної комісії із здешевлення кредитів.....</i>	<i>6</i>
<i>21 вересня відбудеться фестиваль «Кращий господар Львівщини 2017».....</i>	<i>8</i>
<i>На Самбірщині при підтримці Львівської аграрної дорадчої служби відкрили сімейну ферму.....</i>	<i>11</i>
<i>«Майстерня хліба «Черінь» пропонує споживачам Львівщини духмяну випічку.....</i>	<i>12</i>
<i>Уряд ухвалив концепцію держпрограми розвитку фермерства.....</i>	<i>13</i>
<i>Обсяг фінансування за аграрними розписками в Україні сягнув 1 млрд. грн...14</i>	
<i>Як провести атестацію робочих місць: покрокова інструкція ГУ Держпраці</i>	<i>15</i>
<i>Україна зможе постачати більше аграрної продукції на ринок Туреччини..</i>	<i>17</i>
<i>Переваги добрива «Нітроамофоска-М» виробництва ТзОВ «Тетра-Агро»..</i>	<i>18</i>
<i>Nestlé закуповує 70% сировини у місцевих фермерів.....</i>	<i>19</i>
<i>Фітосанітарний стан сільськогосподарських рослин в Україні станом на 15 вересня 2017 року.....</i>	<i>21</i>
<i>Угорська компанія готова закуповувати українські органічні продукти.....</i>	<i>22</i>
<i>Якщо хочеш одержати оптимальний результат, то потрібно до землі відноситися чесно – Андрій Хвалібота.....</i>	<i>23</i>
<i>Вплив на якість та продуктивність рослин при обробці насіннєвого матеріалу</i>	<i>25</i>
<i>Прогноз фітосанітарного стану та рекомендації щодо захисту основних сільськогосподарських рослин у господарствах Львівської області в осінній період 2017 року – Тетяна Данілкова</i>	<i>27</i>
<i>Анонс подій в Україні та за кордоном.....</i>	<i>37</i>



Посол Канади в Україні відвідав фермерське господарство на Самбірщині

9 вересня на Самбірщині Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Роман Ващук відвідав сімейну ферму родини Ліщуків у селі Нагірне, а також урочисто вручив ключі від нового молоковоза Об'єднанню кооперативів «Рівноправність». На урочистій події були також присутні голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка, директор департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Наталія Хмиз, голова Самбірської райдержадміністрації Микола Фрей та фермери району.

Фермерське господарство «Ліщук Н. С.» є одним із найбільших виробників молока в районі та утримує 106 голів худоби. Це справжня сімейна ферма, оскільки батьки голови господарства Олександра Ліщука займалися молочним скотарством, а зараз господарю допомагають господарювати його діти та онуки. Починалося господарство з утримання 13 корів, але після розширення на даний час утримується понад 100 голів худоби, які випасаються на культурному пасовищі і доїння яких здійснюється також на цьому пасовищі у літній період.



Роман Ващук та керівники області відвідали культурне пасовище, оглянули стадо та доїльну установку ФГ «Ліщук Н. С.».

Фермер Олександр Ліщук активно співпрацює з Львівською аграрною дорадчою службою в рамках канадського проекту «Розвиток молочного бізнесу в Україні» при підтримці якої одержав нові знання, доїльну установку, генератор, холодильне обладнання, насіння та добрива для залуження пасовища.

Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Роман Ващук в рамках зустрічі відзначив ефективність співпраці обласної, районної та сільської влади і фермерів при реалізації канадського проекту на Львівщині і створенні нових сімейних ферм та кооперативів. «Попри певні вияви скептичності в Україні, на Львівщині завжди всі з усіма успішно співпрацюють для загальної справи. Я радий це бачити, сам постійно навчаюся і для мене це особистий розвиток, коли бачу, як зростає кооперативна співпраці, державна і громадська», – зазначив Роман Ващук.

На думку Романа Ващука, доцільно врахувати напрацювання канадського проекту при наданні підтримки розвитку сімейних ферм, зважаючи на передбачену на наступний рік значну підтримку розвитку сімейного фермерства урядом України. «Мій досвід в Україні свідчить, що сам здоровий глузд не завжди перемагає, і все має бути детально прописано. Те, що ми показуємо такі навчальні приклади, що можна зробити, має бути переконливим для людей в Канаді, що ми допомагаємо, і це в подальшому відзеркалено в інших національних програмах. Цей молоковоз є локомотивом цього прогресу і проекту», – зазначив Р. Ващук.

Голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка відзначив у своєму виступі, що жодна держава так не допомагає Україні у розвитку конкретними справами, як Канада.



Директор Львівської аграрної дорадчої служби Іван Паньків звернув увагу, що співпраця з сімейними господарствами на Самбірщині розширюється. Крім того, існують напрацювання щодо створення при підтримці канадського проекту на Львівській облдержадміністрації кооперативного молокозаводу.

Також гості та фермери спільно урочисто відкрили новий корівник у ФГ «Ліщук Н.С.». Приємно, що на заході були також присутні і інші фермери району, які планують розпочати співпрацю з канадським проектом.



Присутній на урочистостях Ралівський сільський голова Тарас Андрейко відзначив, що до складу очолюваної ним з 2015 року сільради входять чотири села (Ралівка, Нагірне, Задністрія, Хатки) і проживає близько 7 тисяч жителів.

«На території сільської ради господарюють три великі господарства і три фермерських господарства, які займаються рільництвом та скотарством. Землю орендують ТОВ «Агро ЛВ Лімітед», СФГ «Колос», ФГ «Ліщук Н. С.». Крім того, на території сільської ради на 22 гектарах розміщені сонячні панелі ТОВ «Самбірська сонячна електростанція», – відзначив Тарас Андрейко.

Джерело: Львівська Аграрна палата



У Львові відбулося «Свято Хліба 2017»

10 вересня у Львові при сприянні ГО «Гільдія приватних пекарів та кондитерів Львівської області» вчергове відбулося «Свято Хліба».

Із вступним словом до учасників заходу звернулася директор департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА Наталія Хмиз, заступник міського голови Львова Андрій Москаленко та організатори свята. Наталія Хмиз побажала учасникам заходу веселого святкування, динамічного розвитку хлібопекарям області, а також вручила символічний зерновий сніп голові ГО «Гільдія приватних пекарів та кондитерів Львівської області».

Власну хлібобулочну і кондитерську продукцію на святі представили виробники з багатьох районів Львівщини. Крім того, продовольчу продукцію на святі представили виробники органічної продукції області, які працюють під ТМ «Смак українських Карпат». Відвідувачі «Свята Хліба», зокрема малеча, мали змогу прийняти участь у цікавих тематичних конкурсах та майстер-класах, послухати народні пісні та ознайомитися із аутентичними рецептами національної кухні.





На Львівщині відбулося перше в 2017 році засідання конкурсної комісії із здешевлення кредитів

8 вересня в департаменті агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації відбулося перше засідання конкурсної комісії із розподілу коштів державного бюджету в сумі 6,8 млн. грн відповідно до державної програми «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів».

Серед членів комісії представники громадських організацій, зокрема Асоціації фермерів та приватних землевласників у Львівській області, Львівської Аграрної палати та інших.

Директор департаменту Наталія Хмиз відзначила, що зазначена сума бюджетної підтримки для області можливо не остаточна і тому існує ймовірність збільшення компенсації за даним напрямом підтримки.

Президент Львівської Аграрної палати Павло Музика звернув увагу на необхідність формування районного «фільтру» для агровиробників, які подаються на зазначену компенсацію щодо ведення господарської діяльності. Крім того, доцільно, щоб підтримку за даною програмою одержали виробники, які сформувалися в рамках обласної ініціативи «500 успішних господарств».

На першому засіданні комісії згідно поданих заявок від семи агровиробників області серед перших одержувачів бюджетної допомоги визначили: СТЗОВ «Грімно» (Городоцький район) і ПП «Агрофірма «Лугове» (Бродівський район). Члени конкурсної комісії також відхилили від розгляду частину кредитних договорів, поданих ФГ «Улар» і ТЗОВ «Підгірці» як такі, що не відповідають вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 20.04.2015 року № 300 із змінами.

Відзначимо, що першу чергу на відшкодування формують претенденти, які мають чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік до 10 млн. грн. В другу чергу потрапляють агровиробники, які провадять діяльність з вирощування та розведення великої рогатої худоби молочних порід, іншої великої рогатої худоби.

Звертаємо увагу, що прийом документів на участь у зазначеній державній програмі триває і надалі в Департаменті агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації.

Також 13 вересня в департаменті агропромислового розвитку Львівської ОДА відбулося засідання конкурсної комісії із розподілу коштів обласного бюджету в 2017 р. шляхом здешевлення кредитів (загальна сума 1,8 млн.грн) відповідно до напрямів реалізації Комплексної Програми підтримки та розвитку агропромислового виробництва Львівської області на 2016-2020 роки.

Джерело: Львівська Аграрна палата



19-20 вересня на Львівщині відбудуться семінари «Про підвищення рівня активності населення у вирощуванні ягід»

Впродовж 19-20 вересня на Львівщині відбуватимуться навчальні семінари «Про підвищення рівня активності населення у вирощуванні ягід». Захід проходитиме за сприяння департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА.

Для кого: фермерів і населення, яке цікавиться можливістю заробити гроші на невеликій площі. Відповідно залучаємо активістів села, голів сільрад/спільнот і т.п.

Основне завдання: підвищити рівень активності населення в вирощуванні малини та інших ягід, щоб зробити доцільною заморозку (кооперативну).

Контактний телефон для реєстрації у навчальних семінарах: 0639311555 (Павло)

19 вересня, вівторок	
Час	Тема події
Старосамбірський район (с.Гуманець, Чаплівська сільська рада, приміщення Народного дому)	
11.10 -11.20	Вітальне слово директора департаменту агропромислового розвитку Наталії Хмиз
11.20 – 11.45	Вирощування ягід, приклади, стратегія. Економіст ФАО Андрій Ярмак
11.45 – 12.05	Кооперативи - досвід кооперації професійних виробників - основні критичні аспекти. Експерт з економічних питань, аналітик відділу агробізнесу ЄБРР Василь Говрега.
12.05 – 12.35	Аналіз сортів малини. Де брати саджанці? Яких помилок потрібно уникати, закладаючи малинову плантацію? Експерт галузі ягідництва Олег Босий
12.35 – 13.20	Питання-відповіді, дискусія.
Дрогобицький район (Броницька сільська рада, с.Брониця, приміщення Народного дому)	
14.40 – 16.50	Проведення семінару.
16.50 – 17.00	Питання-відповіді, дискусія
20 вересня, середа	
Пустомитівський район (Давидівська ОТГ, приміщення Давидівської сільської ради)	
10.00 – 12.10	Проведення семінару.
Золочівський район (м.Золочів, вул. Чорновола, 3. Приміщення сесійної зали Золочівської районної ради)	
14.55 – 17.05	Проведення семінару.
17.05 – 17.15	Питання-відповіді, дискусія.



21 вересня відбудеться фестиваль «Кращий господар Львівщини 2017»

21 вересня 2017 року на ринку «Шувар» (м. Львів, вул. Хуторівка, 4-Б) відбудеться Фестиваль «Кращий господар Львівщини 2017».

У межах фестивалю визначать кращого господаря Львівщини серед фермерських і селянських господарств, планується також проведення різноманітних конкурсів (поросячі перегони, зважування птиці на око, доїння кіз, спортивні естафети та інші конкурси), виступи творчих колективів, дегустації, тощо.

«Виробництво сільськогосподарської продукції, в секторі селянських господарств має соціальну спрямованість – це сфера отримання доходів сільськими жителями, з одного боку, і за рахунок даного сектору держава досягає певного рівня продовольчої безпеки, з іншого боку, – зазначає директор департаменту агропромислового розвитку Наталія Хмиз. – Саме тому, як продовження стратегічної програми розвитку та підтримки таких господарств, прискорення трансформації особистих селянських господарств у сімейні фермерські товарного напрямку, ми організовуємо цей фестиваль».

На фестивалі діятиме ярмарок, де можна буде придбати якісну продукцію і тим самим підтримати українського виробника. В асортименті ярмарку – фермерські сири та молочні продукти, домашні ковбаси, паштети, копченості, українські устриці, хліб і випічка, різноманітні соуси, конфітюри та джеми, шоколад, мед, десерти і солодоші, крафтове пиво та багато іншого.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації.



Місце проведення: м. Львів, вул. Щирецька, 36, ВК «Південний ЕКСПО»

Джерело: www.horecashow.lviv.ua

XIII Міжнародна конференція «Птахівництво 2017»

19-21 вересня 2017 року

Місце проведення: Курортний комплекс
«Ріксос-Прикарпаття», Львівська область,
м. Трускавець, вул. Городище, 8.



Організатори:



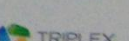
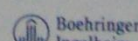
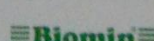
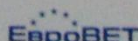
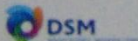
Міністерство аграрної політики
та продовольства України



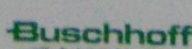
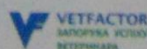
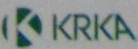
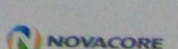
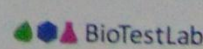
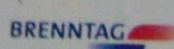
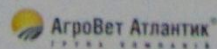
Асоціація «Союз
птахівників України»

тел./факс: (+38 044) 494 49 30
email: office@poultryukraine.com

Генеральні спонсори:



Спонсори:



II МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА

 **uro**
AGRO



28-30 листопада 2017

ЗА ПІДТРИМКИ:  Львівська
Обласна
Державна
Адміністрація

ОРГАНІЗАТОРИ:  **Targi Kielce**
exhibition & congress centre

Гал-ЕКСПО®
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
www.galexpo.com.ua/euroagro

КОНТАКТИ:
79008, м. Львів, вул. Винниченка, 30
+380 32 2970628(27)
+380 67 6758318
expo1@galexpo.lviv.ua

ЗА ОСОБЛИВОГО
СПРИЯННЯ:  Відділ Сприяння Торгівлі
та Інвестиціям
Посольство Республіки Польща
у Києві



ІВЕНТ-ПАРТНЕР:  STOWARZYSZENIE
INTEGRACJA
EUROPA-WSCHOD

БІЗНЕС-ПАРТНЕР:  WUWOP

ГЕНЕРАЛЬНИЙ
ІНФО-ПАРТНЕР:  ПРОПОЗИЦІЯ

Львів • ВЦ «Південний-ЕКСПО»





На Самбірщині при підтримці Львівської аграрної дорадчої служби відкрили сімейну ферму

16 вересня на базі родинного фермерського господарства ФГ «Родинне благо» у селі Ваньковичі на Самбірщині відбулося відкриття новозбудованої, за сучасними технологіями, молочної ферми місткістю 20 голів ВРХ. Представники міжнародного кооперативного об'єднання SOCODEVI, перший заступник голови Самбірської райдержадміністрації Роман Біндас, голова Львівської аграрної дорадчої служби (ЛАДС) Іван Паньків, начальник управління агропромислового розвитку Микола Аннич та представники семи молочних господарств, що беруть участь в канадському проекті підтримки молочного кооперування оглянули господарство та вручили доїльний апарат, а також засоби для догляду за ним.

Іван Паньків подякував представникам кооперативного руху, районній та місцевій владі за підтримку новостворених господарств молочного напрямку.

Член фермерського господарства Роман Кравчишин розповів, як виникла ідея створення даного проекту. Зауважив що в минулому господарство займалося вирощуванням свиней, проте перебравши досвід ФГ «Черепаніна», яке було першим в районі господарством, що взяло участь в канадському проекті, родина вирішила взяти участь в молочній кооперації.

Завдяки підтримці ЛАДС, районного бюджету та власних коштів в проект було інвестовано 700 тис грн.



Джерело: Управління агропромислового розвитку Самбірської райдержадміністрації



«Майстерня хліба «Черінь» пропонує споживачам Львівщини духмяну випічку»

В 2017 році на ринку Львівщини почала роботу нова міні-пекарня, продукція якої користується великим попитом у споживачів Радехівського району.

Директор пекарні Зоряна Підлісна коротко розповіла про підприємство: «Пекарня «Майстерня хліба «Черінь» розпочала роботу вісім місяців назад в селі Олягдів на Радехівщині. Ми самостійно здійснюємо помел борошна на власному млині і випікаємо хліб, зокрема із цільнозернового борошна».

Хліб із цільнозернового борошна, за словами Зоряни Підлісної, згідно рецептури випікається два дні: на перший день робиться закваска, а на другий день відбувається випічка хліба. Асортимент пекарні на даний час складається із шести рецептів цільнозернового хліба, а також печива і здобних булочок.



Зоряна Підлісна відзначає, що пекарня планує поступово розширювати асортимент хлібобулочних виробів, оскільки дуже цікаво створювати щось нове для споживачів. Але для розвитку потрібен час.

Сподіваємось, що вже незабаром хлібопродукцію «Майстерні хліба «Черінь» матимуть змогу скуштувати всі жителі Львівщини.



Джерело: Львівська Аграрна палата



Уряд ухвалив концепцію держпрограми розвитку фермерства

13 вересня поточного року Кабінет Міністрів України схвалив представлену Міністерством аграрної політики та продовольства України концепцію державної програми розвитку фермерства в Україні.

Представляючи основні орієнтири програми, Перший заступник Міністра аграрної політики та продовольства Максим Мартинюк відзначив, що потенціал фермерського руху в Україні – надзвичайний. За умов підвищення ефективності фермерських господарств, держава додатково може отримувати до 1,5 млн тонн врожаю. А реалізація програмних положень дозволить за три роки в 5 разів збільшити кількість робочих місць на селі, щороку на 10% оновлювати парк техніки, передусім за рахунок використання техніки вітчизняного виробництва, збільшити площі посівів під органічні культури та наростити кількість тваринних комплексів.

Інструменти підтримки пропонується розділити на дві групи – фінансові і земельні. Причому в фінансові включено здешевлення кредитів, агрострахування, а також запровадження дотацій для нових фермерських господарств.

Програма включає в себе фінансові інструменти підтримки виробництва тваринницької продукції, садівництва, виноградарства та переробки сільськогосподарської продукції, здешевлення агрокредитів і агрострахування та підтримку фермерів-початківців.

Також планується проведення спеціальних земельних аукціонів на право оренди земель під садівництво виноградарство, хмелярство та вирощування органічної продукції.

Концепція стимулюватиме набуття господарствами статусу фермерів та об'єднання фермерів в кооперативи.

Куратором виконання програми, за пропозицією Мінагрополітики, стане новопризначений заступник Міністра з питань розвитку фермерства Віктор Шеремета.

Джерело: www.kmu.gov.ua ; minagro.gov.ua



Підприємство Львівщини отримало дозвіл на експорт продукції в ЄС

ТОВ «Буський консервний завод», що спеціалізується на виробництві м'ясних паштетів, фруктових соків, переробленні та консервуванні риби, ракоподібних та молюсків отримав дозвіл на експорт продукції в Європейський Союз з 12 вересня 2017 року.

Джерело: www.consumer.gov.ua



Обсяг фінансування за аграрними розписками в Україні сягнув 1 млрд. гривень

Проект «Аграрні розписки в Україні», який впроваджується Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) в партнерстві з Швейцарською Конфедерацією, повідомляє, що станом на 12 вересня 2017 року обсяг фінансування за аграрними розписками сягнув 1 млрд. гривень.

Згідно з офіційною статистикою, на сьогоднішній день в Україні оформлено 149 аграрних розписок, з них 62 товарних та 87 фінансових. Успішно виконано та закрито 57. Наразі не було жодного повідомлення щодо невиконання зобов'язань позичальником з відкриттям процедури примусового виконання за аграрними розписками.

Олексій Омеляненко, керівник проекту «Аграрні розписки в Україні», зазначає, що попит на аграрні розписки в Україні зростає. Відповідно, проект планує подальше розширення на всю територію України. «Цей крок дасть можливість агровиробникам у кожній області отримати кредитування за аграрними розписками», говорить Омеляненко. «Слід зазначити, що більша частина господарств, які отримали додаткове фінансування за допомогою аграрних розписок, відносяться до категорії малих та середніх».

Запровадження аграрних розписок в Україні має на меті покращити та спростити доступ до фінансування малих та середніх агровиробників. «Приємно відзначити, що до кредитування за аграрними розписками долучаються нові кредитори. Переважно розписками користуються виробники зернових та олійних культур, але фермери, які займаються овочівництвом і садівництвом, все більше звертають увагу на цей інструмент фінансування», зазначає Омеляненко.

Перше випробування цього новітнього інструмент відбулося на Полтавщині. Сьогодні аграрні розписки вже активно використовуються ще в 7 областях – Черкаській, Вінницькій, Харківській, Хмельницькій, Тернопільській, Миколаївській та Сумській.

Довідка:

Аграрна розписка – це інструмент фінансування, за допомогою якого агровиробник має можливість отримати кредитування, як товарне так і фінансове, під заставу майбутнього урожаю. В залежності від умов розрахунку за цим кредитуванням розписки можуть бути фінансові та товарні. За фінансовою розрахунок відбувається грошима, за товарними – частиною зібраного урожаю. Аграрні розписки в Україні впроваджуються з 2015 року за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України та Міністерства юстиції України.

Джерело: Представництво Міжнародної фінансової корпорації в Україні



Як провести атестацію робочих місць: покрокова інструкція ГУ Держпраці

Відділ експертизи умов праці ГУ Держпраці у Львівській області нагадує роботодавцям про необхідність проведення атестації робочих місць на підприємствах і в організаціях незалежно від форм господарювання.

Йдеться про підприємства, де технологічний процес, використовуване обладнання, сировина та матеріали є потенційними джерелами шкідливих і небезпечних виробничих факторів, що можуть несприятливо впливати на стан здоров'я працівників, а також на їхніх нащадків як тепер, так і в майбутньому. Тому важливим є правильна організація проведення атестації робочих місць за умовами праці.

Для організації і проведення атестації керівник підприємства повинен видати наказ, у якому вказується підстава і завдання атестації, визначається склад атестаційної комісії, встановлюються терміни і графіки проведення як підготовчих робіт, так і самої атестації, визначаються проектні і науково-дослідні організації, що необхідні для науково-технічної оцінки умов праці і розробки заходів для їхньої оптимізації. Безпосередньо атестацію проводить атестаційна комісія, до складу якої мають входити головні фахівці, працівники відділу кадрів, праці і зарплати, охорони праці, представники громадських організацій та ін.

Загальний порядок здійснення атестації робочих місць за умовами праці передбачає:

1. Формується необхідна правова і інформаційно-довідкова база та організовується її вивчення.
2. Виготовляються плани розміщення устаткування по кожному підрозділу і визначаються межі розміщення робочих місць, складається перелік робочих місць, що атестуються.
3. Вивчаються чинники виробничого середовища і трудового процесу.
4. На основі Єдиного тарифно-кваліфікаційного довідника встановлюється відповідність професій і посад працюючих на досліджуваних робочих місцях характеру фактично виконуваних робіт.
5. Складається «Карта умов праці» (далі — Карта) на кожне робоче місце або на групу аналогічних місць.
6. Проводиться гігієнічна оцінка умов праці.
7. Проводиться оцінка технічного й організаційного рівня робочого місця.
8. Комплексно оцінюється робоче місце з урахуванням впливу на працівників усіх чинників виробничого середовища і трудового процесу, передбачених гігієнічною класифікацією праці, а також впливу технічного й організаційного рівня умов праці і ступеня ризику ушкодження здоров'я.

9. Уточнюються діючі і вносяться нові пропозиції по встановленню пільг і компенсацій у залежності від умов праці, визначаються матеріальні витрати на дані цілі.

Результати досліджень заносяться в «Карту умов праці». На групу аналогічних робочих місць допускається заповнення однієї Карти, якщо умови й характер праці на цих робочих місцях аналогічні за всіма показниками умов праці, на яких уже проведена атестація.

За результатами атестації визначаються заходи щодо поліпшення умов і безпеки праці. Також вирішують питання надання пенсій за віком на пільгових умовах відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення», інших пільг та компенсацій. За результатами атестації видається наказ по підприємству, а витяги з наказу додаються до трудових книжок працівників.

Матеріали атестації зберігаються протягом 50 років.

Джерело: Головне управління Держпраці у Львівській області



Мінфін змінює порядок реєстрації податкових накладних для бізнесу

Міністерство фінансів України розробило рішення, яке попередить виникнення труднощів у платників аграрного сектору за реєстрації податкових накладних.

Відповідне рішення було прийнято через фіксацію тенденції росту відсотку зупинених накладних підприємців саме сільськогосподарського сектору.

Система призупинки реєстрації ризикових податкових накладних дозволяє попереджати мільярдні скрутки з ПДВ і не дозволяє недоброчесним платникам отримувати неправомірні податкові кредити. Але іноді система спрацьовує щодо податкових накладних чесного бізнесу, зокрема, представників сільськогосподарської сфери.

Щоденний моніторинг процесу роботи системи у розрізі різних галузей дозволив відслідкувати значне зростання кількості платників реального сектору, в яких зупинено податкові накладні/розрахунки коригування (ПН/РК), у галузі сільського, лісового та рибного господарств. Відповідно до яких, ПН/РК, виписані в червні 2017 року у цій галузі, складали 5% від загальної кількості зупинених накладних, у липні – 18%, у серпні – 29%.

Після численних зустрічей і обговорень із представниками аграрного бізнесу, Мінфін напрацював і узгодив рішення, яке дозволить ДФС покращити роботу системи призупинки реєстрації ризикових податкових накладних, щоб уникнути призупинки накладних платників реального сектору економіки.

За результатом затверджених змін, чесні платники сільськогосподарського сектору зможуть реєструвати ПН/РК без зупинень. Зміни напрацьовані та перебувають на узгодженні в центральних органах влади.

Джерело: “Дебет-Кредит”



Україна зможе постачати більше аграрної продукції на ринок Туреччини

Українські виробники отримали можливість постачати на ринок Туреччини додаткові обсяги аграрної продукції. Це стало можливим завдяки окремим рішенням Уряду Туреччини щодо збільшення квот і зменшення ввізного мита.

Зокрема, серед них рішення щодо імпорту в рамках тарифної квоти продукції тваринництва у відповідних обсягах із застосуванням нульових ставок. Іншим Рішенням Кабінету Міністрів Турецької Республіки було застосовано знижені митні ставки на окремі імпортовані товари тваринницького та агропромислового комплексу.

Загалом, Урядом Турецької Республіки було зменшено мито на імпорт худоби до 26%, на імпорт туш великої рогатої худоби до 40%, а також встановлено зниження митних ставок для деяких видів імпорту пшениці та ячменю з країн ЄС та інших країн до 35–45%. Мито на імпорт кукурудзи зменшилось з 130 до 25%.

Зацікавлені українські установи і компанії щодо експорту відповідної продукції до Турецької Республіки в разі необхідності, можуть звертатись до Посольства України в Туреччині. Посольство готове надати підтримку та сприяти встановленню контактів і налагодженню взаємодії з місцевими профільними установами, у межах компетенції.

Джерело: www.minagro.gov.ua



Набула чинності єдина погоджена форма ветеринарного сертифікату для експорту молока та молокопродуктів з ЄС в Україну

15 вересня 2017 року набуває чинності єдина погоджена форма ветеринарного сертифікату для експорту з держав-членів Європейського Союзу в Україну термічно обробленого молока та молочних продуктів.

Як зазначив перший заступник Голови Держпродспоживслужби Андрій Жук, для зручності визначено перехідний період використання нової погодженої форми ветсертифіката до 30 вересня 2017 року. Таким чином, двосторонні форми сертифікатів на імпорт молока та молочних продуктів в Україну, погоджені раніше з окремими державами-членами ЄС (Бельгія, Болгарія, Греція, Данія, Латвія, Литва, Польща, Румунія, Угорщина, Франція, Чехія, Швеція), будуть діяти до 30 вересня включно паралельно з новою формою. Відповідний лист Держпродспоживслужби направлений на регіональні служби державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті.

Джерело: www.consumer.gov.ua



Переваги добрива «НІТРОАМОФΟΣКА-М» виробництва ТзОВ «ТЕТРА-АГРО»

Державна реєстрація та інноваційна розробка: посвідчення серії А № 05777 від 06.02.2017р., ТУ-У 24.1-33775353-001-2009, патент України на винахід № 12604А.

Ефект розкислення: добриво ідеально підходить для кислих ґрунтів завдяки присутності рН 8,8.

Відсутність хімічних фосфатів які закислюють ґрунт. На рекомендацію швейцарської компанії «SUNFERT» фосфорна сировина у вигляді природніх сполук, придатних для засвоювання рослинами, з найоптимальнішою концентрацією в продукті P_2O_5 постачається від виробників Єгипту.

Присутність бонусів: наявні в добриві макро- та мікроелементи: 1,2% S; 20,0% CaO; 0,5% MgO, 6,5 мг/кг Cu, 97,8 мг/кг Zn, 310,0 мг/кг Mn до ціни добрива не включаються. Безкоштовне визначення кислотності ґрунту замовника.

Зручна логістика. Виробництво розміщене у м. Червоноград Львівської області. Розфасовка: «Big bag» – 1000 кг. Доставка автомобільним транспортом.

Довідково: добриво не рекомендується для внесення на нейтральних або лужних ґрунтах (рН 7 і вище)! Добриво не доцільно вносити сівалкою, оскільки воно не має правильної округлої форми, гранула не шліфована і не полірована!

ТзОВ «ТЕТРА-АГРО»
запустило нове виробництво
комплексних мінеральних
добрив в місті Червонограді
Львівської області.

НОВИНКА!

**ТУКОСУМІШ
В ОДНІЙ ГРАНУЛІ**

«НІТРОАМОФΟΣКА-М» з МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ
NPK 9:18:22 +S, Ca, Mg, Cu, Zn, Mn.

Адреса виробництва:
Львівська область, м. Червоноград,
вул. Львівська, 71
tetra-agro@ukr.net
(032) 494-79-89, (093) 134-94-06
(067) 555-10-09

Продукція внесена в Державний реєстр пестицидів
та агрохімікатів дозволених до використання
в Україні.





Nestlé закуповує 70% сировини у місцевих фермерів

Nestlé закуповує 70% сировини на локальних ринках, з місцевих джерел. Це ж стосується і львівської кондитерської фабрики «Світоч», контрольний пакет акцій якої належить Nestlé. Про це повідомив директор фабрики «Світоч» Ярослав Гузеєв, пише Propozitsiya.com. На українському ринку підприємство купує борошно, цукор, цукрову пудру, сухе молоко, кондитерські жири, найкращої якості.

Для відбору постачальників у кінці року проводять конкурс. По кожному постачальнику проводиться аудит від Nestlé: перевіряються сертифікати, технології, відбувається огляд виробництва.

«Був випадок під час перевірки: в цехах все блищить, все добре, а потім помітили сходи на дах, а там стоїть бак чорний, вкритий іржею, і з того бака вода постачається на виробництво. Такому постачальнику відмовили, тому що не виконані необхідні умови зберігання води», – розповів Я. Гузеєв.

Проблем з постачальниками з кондитерського напрямку не відчувається, за словами директора «Світоча», оскільки в Nestlé діє програма розвитку фермерських господарств відповідно до європейських вимог.

Сировина і готова продукція направляються до великого сучасного логістичного центру, який фабрика обладнала за Львовом в селі Малехові. Там працює потужна лабораторія – одна з кращих в Україні і Східній Європі. Уся сировина проходить багаторівневий контроль від зовнішнього огляду до бактеріологічного аналізу.

Джерело: www.agravery.com



Для аграріїв працює «гаряча лінія» щодо дотацій на цукрові буряки

Україні працює телефонна «гаряча лінія» з питань нарахування дотацій на цукрові буряки, повідомляє асоціація «Укрцукор».

За телефоном (067) 473-74-33 аграрії можуть отримати консультації щодо порядку заповнення заяви, декларації та податкових накладних для отримання дотації, порядку розподілу коштів між сільгоспвиробниками, принципу розрахунку бази дотації та багатьох інших питань.

«Гарячу лінію» асоціація «Укрцукор» запустила спільно з Всеукраїнською аграрною радою.

Джерело: www.agrotimes.net



«Галичина» збільшує закупівлі молока від фермерів

У найближчих планах молочної компанії «Галичини» – повний перехід на фермерську сировину.

Наразі 87% молока вона закуповує у фермерів і ще 13% – в індивідуальних господарствах.

«Якщо минулого року співвідношення молока у закупівлях «Галичини» становило 85% – від фермерів та 15% – з індивідуальних господарств, то вже цього року стало 87% та 13% відповідно», – повідомив заступник директора «Галичини» з питань постачання молочної сировини Ігор Любарський.

З наступного року, за його словами, компанія збільшити частку молока від господарств до 92%. «А у найближчих планах – досягти 100%-го показника», – додав Ігор Любарський.

Джерело: www.agrotimes.net



У Нідерландський День Молока присвячений популяризації ідеї прибутковості та ефективності виробництва молочної ферми, а також співпраці між Королівством Нідерландів та Україною в молочному секторі.

Захід складатиметься із трьох майстер-класів: «Годівля ВРХ», «Продуктивність кормів» та «Знання фактів – шлях до успіху». Також, відбудуться тренінги з лінійної оцінки ВРХ і сигналів корів з антистресовими правилами догляду за тваринами, які проведуть досвідчені експерти нідерландського молочного сектору.

Джерело: www.dutchday.com.ua/2017/ukr



Фітосанітарний стан сільськогосподарських рослин в Україні станом на 15 вересня 2017 року

У степових та лісостепових областях на полях після стерньових попередників триває вихід з ґрунту жуків хлібної жужелиці (0,2-1, макс. 2 екз на кв.м), відкладання ними яєць, відродження та живлення їх личинок (0,5-3 екз. на кв.м). У Миколаївській, Херсонській та інших степових областях низька вологість ґрунту негативно впливає на розвиток хлібної жужелиці, внаслідок чого відмічається висихання яйцекладок. На сходах ранніх посівів озимої пшениці у Вінницькій області відбувається літ злакових мух.

Також на падалиці триває розвиток та живлення личинок злакових мух, попелиць, цикадок, хлібних блішок, які надалі заселятимуть посіви озимих зернових та завдаватимуть їм шкоди. За достатніх тепла та вологи можливі осередки значних пошкоджень рослин, де виникатиме необхідність в крайових або суцільних обробках інсектицидами. Борошнистою россою, септоріозом, бурою листовою іржею, гельмінтоспоріозом уражено 1-8% рослин падалиці зернових.

На посівах озимого ріпаку розвиваються хрестоцвіті блішки, які за щільності 0,5-3, макс. 20 екз. на кв.м (Херсонська обл.) пошкодили 2-12% рослин. Личинками ріпакового пильщика пошкоджено 1-3, макс. 18% рослин (Київська обл.). Гусениці озимої совки за чисельності 0,5-2 екз. на кв.м пошкодили до 3% рослин. У Степу та Лісостепу гусениці листогризучих совок, біланів, капустяної молі пошкодили 2-10% рослин. Осередково в господарствах Волинської, Львівської та Рівненської областей білокрилою заселено 4-10% рослин культури. У Хмельницькій, Херсонській областях розпочалось заселення рослин ріпаку попелицею. Озимий ріпак за наявності 3-5 блішок на кв.м, за теплої сонячної погоди захищають препаратами на основі діючих речовин циперметрин, дельтаметрин, тіаклоприду, хлорпірифосу.

На 3-29% обстежених площ культури відмічається ураження 1-5% рослин пероноспорозом (Тернопільська, Чернігівська, Чернівецька обл.), білою плямистістю (Черкаська обл.), альтернаріозом (Вінницька обл.) та чорною ніжною (Київська, Рівненська обл.). Надалі помірні температури та дощі сприятимуть розвитку і поширенню хвороб. За появи симптомів хвороб рослини обробляють дозволеними фунгіцидами.

Скрізь на 3-11, макс. 24% (Тернопільська обл.) рослин кукурудзи гусениці стеблового (кукурудзяного) метелика закінчують живлення та відходять на зимівлю. З хвороб розвиваються гельмінтоспоріоз та іржа, якими охоплено 6-13% рослин. Скрізь пухирчастою сажкою уражено 2-5% рослин, летюча сажка має місце на 1-4% рослин. На качанах в усіх агрокліматичних зонах виявлено фузаріоз, яким охоплено 0,5-2, макс. 8% качанів у Кіровоградській області.

У господарствах Волинської, Дніпропетровської, Тернопільської, Чернівецької

областей бактеріозом уражено 1-3% качанів.

У посівах сої триває живлення гусениць акацієвої вогнівки, листогризучих совок, подекуди павутинного кліща. Аскохітозом, септоріозом, пероноспорозом, церкоспорозом, іржею, бактеріальним опіком, осередково фузаріозом, жовтою та зморшкуватою мозаїкою охоплено 2-20, макс. 30% (аскохітоз, Миколаївська обл.) рослин. За 14 днів до збору врожаю та вологості насіння 35-40% проводять десикацію посівів дозволеними до використання препаратами.

На полях соняшника розвиваються біла та сіра гнилі (1-11% рослин), фомоз, іржа. У степових областях відмічають пошкодження рослин соняшниковими вогнівкою та шипоноскою, гусеницями бавовникової совки та лучного метелика.

Від 3-15% до 20-25% рослин (Волинська, Київська, Тернопільська обл.) цукрових буряків на незібраних плантаціях хворіють на церкоспороз, фомоз, борошнисту росу, пероноспороз, альтернаріоз та жовтяницю. В лісостепових та поліських областях 1-14% коренеплодів уражені дуплистістю, хвостовою, фузаріозною, сухою гнилями, паршею звичайною.

Відмічається повсюдне зростання популяції звичайної, гуртової полівок, а також польової та хатньої мишей, які мігрують із місць резервацій. Осередково у Кіровоградській області на посівах озимого ріпаку обліковують 0,5-1 колонію на гектар. На багаторічних травах, подекуди цукрових буряків, соняшника, стерні, неугіддях мають місце 1-5 жилих колоній на га. Знешкодження мишоподібних гризунів досягається в першу чергу вчасною та якісною зяблевою оранкою, яка позбавляє їх корму і надійного сховища. Наявність 3-5 і більше жилих колоній на гектарі посіву свідчить про загрозу суттєвих пошкоджень рослин та необхідність захисту їх через обробки родентицидами.

Джерело: www.consumer.gov.ua



Угорська компанія готова закуповувати українські органічні продукти

Угорська міжнародна консалтингова компанія BRIDGEAST CONSULTING KFT, що працює на ринку з 2005 року, шукає українських постачальників сертифікованих біо/органічних харчових продуктів.

Вимоги до продукції :

сертифікована BIO / ORGANIC;

без упаковки (для подальшого пакування під власну марку замовника);

продукція, що пройшла переробку (наприклад, печиво, грінки, кекси, соки, медові закуски тощо).

Не приймаються пропозиції щодо свіжих продуктів чи продуктів з коротким терміном придатності (молоко, сир, хліб тощо) .

Компанія-постачальник повинна мати сертифікат відповідно до вимог ЄС, виданий компетентним органом у органічній сфері.

Контактна особа повинна володіти англійською мовою.

Комерційні пропозиції надсилайте **до 6 жовтня** на адресу: sourcing@epo.org.ua

Джерело: Офіс з просування експорту Мінекономрозвитку: www.epo.org.ua



Розвиток підприємницької діяльності в сільській місцевості створює передумови для забезпечення економічного розвитку сільських територій. Про успішний досвід господарювання на Сокальщині нашому виданню розповів директор ПП «Золотва» Андрій Хвалібота.

**Якщо хочеш одержати оптимальний результат,
то потрібно до землі відноситися чесно –
Андрій Хвалібота**

- Як Ви започаткували власну справу в сільській місцевості?

- А.Х.: ПП «Золотва» створено сім років назад і займається вирощуванням зернобобових культур, ярої та озимої пшениці на 400 га в межах Волсвинської сільської ради Сокальського району. У структурі посівів 2/3 площ займають зернові культури, і третина відведена під вирощування сої. Ми створили п'ять високооплачуваних робочих місць і в найближчий час не плануємо істотно розширювати площі в обробітку, оскільки в Сокальському районі досить висока конкуренція за оренду землі. Можливо ми б збільшили площу в обробітку до 500 га, але враховуючи конкуренцію мабуть в найближчий рік це буде зробити досить важко. Крім того, ґрунти на яких ми господарюємо, мають підвищену кислотність, а тому ми враховуємо це в технологіях вирощування культур.

Протягом семи років ми практикували різні підходи до організації виробництва та використовували технології, які необхідні для досягнення кращого результату. Якщо працювати правильно і дотримуватись технологій, то результат буде: урожайність по озимій пшениці в нас становить 6,0 т/га, а по сої 3,5 т / га. Якщо хочеш одержати оптимальний результат, то потрібно до землі відноситися чесно, і тоді вона віддасть в декілька разів більше і краще.

На мою думку, робота в сільському господарстві не лише суто механічна, але і творча: мені дуже приємно дивитися після посіву на сході ранніх культур. Все швидко прогресує, а у зв'язку із зміною клімату змінюється і вегетаційний період. Хоча кліматичні умови на Львівщині загалом сприятливі, але в останні роки трошки затягується зима, а літо стає більш посушливим. Взагалі, чітке виконання робіт і забезпечення ґрунту необхідною кількістю мікроелементів є важливою передумовою для високих врожаїв.

- Які технологічні секрети успішності Вашого бізнесу?

- А.Х.: Наше підприємство вже два роки успішно працює з національним виробником мінеральних добрив з Червонограду ТзОВ «Тетра-Агро». Ми використовуємо добриво «Нітроамофоска-М» з мікроелементами від виробника Львівщини під ярі та озимі культури. Результатом використання добрив дуже задоволені, оскільки і під час сходів, і під час кушення рослини виглядають прекрасно.

Перед початком співпраці я особисто відвідав підприємство і ознайомився з виробництвом, а тому протягом останніх років в нас склалася гарна співпраця. Нам досить зручно співпрацювати з ТЗОВ «Тетра-Агро» також з урахуванням логістичної наближеності, що зменшує транспортні витрати. Крім того, регіональний виробник мінеральних добрив надає нам можливість гнучкої системи оплати за поставлену продукцію. Тому можу з впевненістю рекомендувати виробника мінеральних добрив Сокальщини ТЗОВ «Тетра-Агро» як надійного партнера. Можливо у наступному році ми спільно з цією компанією проведемо на наших ділянках тематичний День Поля.



- Розкажіть про соціальний вплив Вашого підприємства на розвиток сільських територій?

- **А.Х.:** ПП «Золотва» працює в межах території однієї сільської ради Сокальського району, а тому ми постійно в пошуках фахівців. Плануємо збільшити кількість працівників до восьми чоловік, проте кваліфікованих фахівців знайти досить важко. Фактично кожного працівника нам доводиться вчити азам землеробської справи. Мабуть дана тенденція в найближчий період збережеться, оскільки багато молоді, у зв'язку з безвізовим режимом України з ЄС, захоче працювати за кордоном.

В межах Волсвинської сільської ради ми надаємо підтримку розвитку школи, дитячому садку та церкві. Виділяємо також фінансові ресурси на потреби організацій, які надають підтримку учасникам АТО на Сокальщині.

- Ваші побажання аграріям Львівщини?

- **А.Х.:** Хочу всім побажати Божої ласки і тоді все буде добре.

- Дякуємо Вам за цікаву розмову.

Розмову вів Дмитро Соломонко.



Вплив на якість та продуктивність рослин при обробці насіннєвого матеріалу

Володимир Кисіль, директор ПП «Агрофон Плюс»

Розвиток будь-якої рослини починається з проростання. Проростання – одна з найбільш критичних стадій у розвитку рослин, тому першим етапом у технології вирощування зернових культур необхідні заходи, які направлені на підвищення життєздатності та польової схожості. Цілий комплекс організмів, бактерій, гриби, шкідники, нематоди, можуть негативно впливати на ріст і розвиток молоді рослини. Ці мікроорганізми можуть зберігатися безпосередньо на насінні або у ґрунті. За таких обставин для підвищення якості насіннєвого матеріалу необхідні відповідні заходи, які включають в себе обробку насіння фунгіцидними та інсектицидними протруйниками, а також для стимуляції проростання його обробляють сумішшю мікроелементів, які активізують і регулюють проростання і подальший розвиток рослин.

В Україні зареєстровано широкий асортимент протруйників і мікроелементів для обробки насіння, тільки необхідно обрати саме той, який найефективніший.

ПП «Агрофон Плюс», як офіційний дистриб'ютор національних компаній-виробників препаратів – ТОВ «Альфа Сمارт Агро» та ТОВ «Мінераліс Україна», рекомендує при обробці насіння використовувати бакові суміші протруйник + мікродобриво, які активізують і стимулюють проростання та подальший розвиток рослини.

Бакові суміші протруйників з мікроелементами та рідкими фосфорно-калійними добривами, при обробці насіння зернових культур, має дуже широкий спектр дії проти збудників хвороб і шкідників, що переносяться через насіння, ґрунт і повітря, забезпечує надійний захист, підвищує енергію проростання, польову схожість, стійкість до хвороб та несприятливих погодних умов.

Виходячи з наведеного, для отримання гарантованих результатів ПП «Агрофон Плюс» пропонує, як один із варіантів, **бакову суміш** для обробки насіння озимих зернових культур.



Протруйники від виробника ТОВ «Альфа Сمارт Агро» і мікродобрива від ТОВ «Мінераліс Україна»:

Венцедор (д.р. тебуконазол, 25 г /л + тирам, 100 г/л) – 1,0 л /т + Командор-Гранд (д.р. імідаклоприд, 500 г/л + альфа-циперметрин, 50 г/л) – 0,4 л/т + Нано-Мінераліс, РК – 0,1 л/т + Мікромінераліс (фосфор-калій), РК – 1,5 л/т.

Затрати на одну обробку насіння: до 850,0 грн



Контактна інформація: ПП «Агрофон плюс» (Львівська обл., Жовківський район, с. Гряда, вул. Шевченка, 5, тел.: + 380 67 670 66 52).

Прогноз**фітосанітарного стану та рекомендації щодо захисту
основних сільськогосподарських рослин у господарствах
Львівської області в осінній період 2017 року**

Тетяна Данілко, *начальник відділу прогнозування, фітосанітарної діагностики та аналізу ризиків Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держспродспоживслужби у Львівській області*

Фітосанітарна ситуація на сільськогосподарських угіддях області у вересні-жовтні буде залишатися напруженою. Тому необхідно продовжувати постійні спостереження за розвитком шкідливих об'єктів на полях, щоб не допустити втрат і створити добру основу під урожай майбутнього року. Шкідливі комахи та хвороби можуть створити загрозу посівам при формуванні оптимальної густоти та зимостійкості рослин озимих культур, оскільки за існуючих природно-кліматичних умов розмноження шкідливих організмів не стримується природними антагоністами. Тому одним з основних завдань догляду за посівами має бути попередження та недопущення пошкоджень посівів восени. Повсюди особливої уваги вимагатимуть посіви колосових культур ранніх строків сівби, тому важливим залишатиметься вчасний захист озимини за обмеження чисельності шкідливих організмів до економічно і господарсько невідчутних рівнів. Тому регулярні обстеження і своєчасний захист озимих попередять ускладнення фітосанітарного стану, сприятимуть успішній перезимівлі рослин. Хімічні обробки посівів проводять за суворого дотримання правил техніки безпеки та у відповідності з економічними порогоми шкідливості, щодо яких інформований державний фітосанітарний інспектор.

Багатоїдні шкідники

Осередково сходи озимих зернових культур пошкоджуватимуть ґрунтові шкідники – *дротяники* та *несправжні дротяники*, *личинки хрущів*, інші поліфаги, які знищують насіння, проростки і сходи (при цьому знижується густота посіву, пригнічується розвиток рослин). На забур'ячених після парових та інших ранніх попередників площах озимини створюватимуться передумови розмноження озимої та інших видів підгризаючих совок, чисельність яких зростатиме вище порогу шкідливості (2 екз. на кв.м), які можуть пошкодити до 20-50% рослин. Тому в усіх господарствах вирішальне значення в захисті посівів від шкідливих комах матиме висока культура землеробства з цілеспрямованим застосуванням відповідних агротехнічних заходів.

Проти личинок коваликів та чорнишів, гусені підгризаючих совок, хлібних жуків, туруна, за 1-5 днів до сівби, насіння обробляють препаратами на основі імідаклоприду, 700 г/кг (гаучо, з.п., 0,25-0,5 кг/т; ін Сет, в.г., 0,75 л/т), тіаметоксаму, 350 г/л (круїзер, т.к.с., 0,4-0,5 л/га), диметоату, 400 г/л (фосфамід, к.е., 2,0 л/га), ін.

При наявності 2-3 і більше личинок підгризаючих совок на кв.м посіву (сходи-кущіння) проводять вибірку або суцільну обробку інсектицидами за регламентами існуючих технологій. Більш ефективною є суміш дозволених в посівах озимих фосфорорганічних і піретроїдних препаратів у половинних нормах з додаванням 3-4 кг/га сечовини. Хімічний захист озимих зернових у фазах сходи – кущіння доцільний за наявності на кв.м посіву: попелиць – 50-150 екз., блішок – 30-50, цикадок – 150, а злакових мух – 40-50 екземплярів на 100 помахів сачком. Знешкодження цих фітофагів забезпечують обприскування фосфорорганічними, або піретроїдними інсектицидами (Бі-58 новий, к.е., 1,5 л/га; децис ф-Люкс, к.е., 0,2-0,25 л/га; золон, к.е., 1,5-2 л/га; карате Зеон, к.е., 0,15-0,2 л/га; ф'юрі, в.е., 0,07-0,1 л/га; або аналоги).

Щорічно істотної шкоди зерновому господарству області завдають *мишоподібні гризуни*, в популяціях яких хід динаміки чисельності обумовлений трьома групами факторів: внутрішньопопуляційними, кліматичними і біотичними. При цьому пусковим механізмом популяційних процесів, які визначають зміни чисельності гризунів, є комплексна дія метеорологічних і трофічних факторів. В умовах поточного року під дією літньої засухи і перезволоження ґрунту внаслідок зливових дощів, а також своєчасно проведених винищувальних заходів у попередні вегетаційні періоди, популяції гризунів значно скоротились і перебувають у депресії (спад чисельності). Тому і надалі, протягом осінньої вегетації, у посівах озимих культур зберігатиметься їх допорогова чисельність. Збереження природного запасу мишей і полівок спостерігатиметься лише осередково в місцях резервації: на багаторічних травах, сінокосах, пасовищах, перелогах, інших землях з підвищеною вологістю. Найбільшу шкоду в природних біотопах Львівщини завдаватимуть *зеленоїдні форми гризунів* (руда та інші види полівок), осередково – *жовтогорла та хатня миші*. При наявності в жовтні на 1 га озимої пшениці трьох жилих колоній гризунів (по одній парі дорослих полівок у кожній) за сприятливих погодних і кормових умов протягом зими і весни (до червня) вони дадуть потомство до 600 полівок, які за відсутності боротьби з ними здатні повністю знищити врожай пшениці. Тому важливо систематично обстежувати посіви. Як шкідники хлібних запасів в закритих стаціях (зерносклади, скирти соломи) – *домова і польова миші*, які за похолодання будуть мігрувати з природного середовища.

Запобігають розмноженню та розселенню мишоподібних гризунів через дотримання агротехнічних заходів, зокрема знищення післяжнивних решток і сходів падалиці, луцення стерні, збирання соломи і своєчасний основний обробіток ґрунту. Для винищення мишоподібних гризунів застосовують біопрепарат Бактороденцид, який нарабляється ДУ «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія». Вологий зерновий Бактороденцид – готова для застосування зернова принада (зерно пшениці, вівса чи ячменю, всередині та на поверхні якого знаходяться мікроби – специфічні сальмонели, які спричиняють мишачий тиф).

Після поїдання препарату бактерії потрапляють у шлунково-кишковий тракт

гризуна, потім в кров, викликаючи септицемію, коли гемолімфа не може пригнічувати розмноження мікроорганізмів, шкідники стають кволими, мало їдять і протягом 3-5 днів гинуть. Оскільки інфекція тифу передається від хворих особин здоровим різними шляхами, найпоширенішим є канібалізм. Загиблі гризуни є резервуаром маси бактерій, тому, поїдаючи їх, здорові особини заражуються. Перебуваючи у тісному контакті один з одним, миші швидко розповсюджують смертельно небезпечну для них хворобу. Цей ефект спонтанного безкоштовного тиражування засобів боротьби недосяжний для найефективніших сучасних хімічних сполук і є однією з найбільш привабливих рис саме мікробних біопрепаратів, зокрема, Бактороденциду.

Застосування вологого зернового Бактороденциду (від 0,5 до 2,5 кг препарату на 1 га посіву або 2-3 г в нору) обумовлює загибель 75-95% мишоподібних гризунів. Природні вороги шкідників не уражуються мишачим тифом і винищують решту ще живих чи мігруючих з інших місць гризунів. Бактороденцид можна застосовувати протягом цілого року на посівах сільськогосподарських культур, в садах, розсадниках, лісах, тепличних господарствах, скиртах, тваринницьких приміщеннях, складах і т.д. Хочу відмітити, що під час роботи із знищення гризунів потрібно, як і при всіх роботах по захисту с/г культур, дотримуватись правил безпеки (мити руки, не палити, не приймати їжу під час роботи та інше).

Крім вищезазначеного, за наявності 3-5 жилих колоній гризунів на гектар озимі захищають розкладанням принад бродівіту, р., ізоцину МК, мк., шторму, 0,005% воскові брикети, 0,7-1,5 кг/га, інших родентицидів, або вносять аміачну воду (150-200 г в нору).

Гусінь *стеблового (кукурудзяного) метелика* останніх віків завершуватиме живлення у рослинах кукурудзи та інших товстостеблих культур. Але при цьому недобір зерна буває при пошкодженні нижньої частини стебла. Пошкоджуючи рослину, фітофаг перегризає судинно-волокнисті пучки і цим порушується її живлення. В результаті сильних ранніх пошкоджень розвивається качан меншого розміру з сильною надзерницею. Крім прямих втрат, пошкодження кукурудзяним метеликом сприяють збільшенню кількості захворювань качанів кукурудзи на *фузаріоз*. Вже наприкінці вересня – протягом жовтня гусінь стеблового метелика продовжить переміщення у нижню частину стебла, де вона залишиться зимувати. Тому для попередження розмноження фітофага у наступному році, проводять низьке зрізування стебел культури.





Шкідники і хвороби озимих зернових культур

Скорочення площ повторної культури озимини, збирання врожаю і вивезення з полів соломи сприяє значному зниженню чисельності шкідливих видів комах. Ефективним є дискування стерні одразу після збирання врожаю, знищення пирію та інших злакових бур'янів, уникання ранніх і, зокрема, надраних строків сівби озимих культур для порушення синхронізації у розвитку фітофагів і культурних рослин.

Інтенсивний розвиток хвороб зернових колосових культур у поточному році створив запас інфекції *гельмінтоспоріозу*, *борошнистої роси*, *іржастих*, *септоріозу*, *фузаріозу*, збудників *пліснявіння насіння*, *летучої* та інших видів *сажок*, які зберігаються на стерні, подрібненій соломі. Значні запаси збудників хвороб, що накопичилися на полях, вимагають обов'язкового протруювання насіння. За відсутності сажкових патогенів, протруювання насіння поєднують з його обробкою біопрепаратами (Планриз-БТ, в.с., 2 л/т), або регуляторами росту рослин, які підвищують схожість та енергію проростання насіння, стійкість рослин до несприятливих факторів середовища. Ці препарати володіють антистресовими властивостями, позитивно впливають на кущіння і забезпечують в кінцевому підсумку збільшення врожаю.

Насіння високих посівних кондицій, призначене для сівби, підлягає обов'язковій лабораторній фітоекспертизі, за якою визначають наявність на зерні збудників хвороб. Видовий склад і господарська значимість їх дозволить обґрунтовано вибрати протруйник відповідного спектра фунгітоксичної дії та рівня захисної спроможності стосовно комплексу хвороб. Вибираючи протруйник, необхідно враховувати не тільки комплекс збудників на насінні (переважаючий вид інфекції) і в ґрунті, а й ті стресові умови, які вплинуть на рослини в полі. Дуже важливо враховувати живлення рослин, а також запаси вологи в ґрунті, які забезпечують рівномірні й дружні сходи.

Протруюють насіння завчасно (за 2-3 тижні), або безпосередньо перед сівбою. Системними протруйниками, які знищують зовнішню і внутрішню інфекцію, краще оздоровлювати зерно за день або в день сівби. Завчасне протруювання особливо ефективне для захисту рослин від сажкових хвороб. Застосовують інсектицидно-фунгіцидні препарати на основі тіаметоксам, 262,5 г/л + дифеноконазол, 25 г/л + флудиоксоніл, 25 г/л. За нормою 1-2 л/т насіння ці протруйники ефективні проти спектру хвороб, зокрема корневих гнилей (фузаріозних, гельмінтоспоріозних, пітієвих), сажок, альтернаріозу. За норми 1,5-2 л/т посіви захищають від озимої совки, хлібного туруна, злакових мух, хлібної блішки. Або ж поєднання імідаклоприд, 166,7 г/л + клотіанідин, 166,7 г/л + протіоконазол, 6,7 г/л за норми 1,4-1,6 л/т.

Також застосовують окремо фунгіцидні препарати, що знімають інфекційне навантаження з насіння з такими діючими речовинами: карбоксил, 200 г/л + тирам, 200 г/л за норми 2,5-3 л/т, флутріяфол, 37,5 г/л + імазаліл, 15 г/л + тіабендазол, 25 г/л (1-1,25 л/т), або тритіконазол, 200 г/л (0,2 л/т), або протіоконазол, 100 г/л + тебуконазол, 60 г/л + флуопірам, 20 г/л (0,5-0,6 л/т). Інсектицидні препарати, що мають пролонговану дію та високу біологічну ефективність, сприяють зменшенню шкідливості ґрунтових фітофагів, сисних комах та, головним чином, запобігають розповсюдженню вірусів (знищується комаха – вектор для передачі вірусної інфекції): імідаклоприд, 700 г/л (0,25-0,5 кг/т), тіаметоксам, 350 г/л (0,4-0,5 л/т), ін.

З метою підвищення стійкості рослин проти вірусних хвороб та інших шкідливих організмів одночасно з протруюванням насіння рекомендують проводити обробки мікроелементами (сполуки добирають з урахуванням результатів агрохімічного аналізу ґрунту), а для стримування росту, підвищення морозостійкості, посухостійкості та покращення фізіологічних показників – регуляторами росту рослин. Рістстимулюючі препарати утворюють на поверхні насінини міцну прозору плівку, що запобігає осипанню препарату з поверхні насіння, а компоненти, які входять до їх складу, проявляють рістрегулюючу активність. За рахунок передпосівної інкрустації насіння цими препаратами врожайність зерна зростає на 2-3 ц/га. Поряд з зростанням врожайності зерна за рахунок прилипачів усі компоненти, що входять до складу бакової суміші, не осипаються, це зберігає їх від втрат і дає змогу використати суворо за призначенням.

Протягом жовтня – листопада і до випадання снігового покриву, за умов вологої осені ранні сходи та молоді рослини озимих культур повсюдно, насамперед на хорошому агрофоні, можуть уражувати *кореневі гнилі, борошниста роса, іржа, плямистості* різних видів. Хворі рослини слабшають і можуть загинути під час перезимівлі. Вірогідність захворювань посилюватиметься у випадку сівби не протруєним насінням (особливо це стосується жита, тритікале). Тому за появи інфікування рослин озимини мікопатогенами посіви обприскують: пропіконазол, 90 г/л + прохлораз, 400 г/л (бампер Супер 490, к.е., 0,8-1,2 л/га); пропіконазол, 300 г/л + тебуконазол, 200 г/л (колосаль Про, м.е., 0,3-0,4 л/га); флутріяфол, 250 г/л (імпакт 25 SC, к.с., 0,5 л/га); фенпропідин, 750 г/л (ліндер, к.е., 0,5-0,75 л/га); епоксиконазол, 187 г/л + тіофанатметил, 310 г/л (рекс Дуо, к.с., 0,4-0,6 л/га); крезоксим-метил, 125 г/л + епоксиконазол, 125 г/л + дифеноконазол, 80 г/л (терапевт Про, к.с., 0,7 л/га), або аналогами. Нехтування захисними обробками обумовить накопичення значної кількості інфекції на рослинах і уможливить епіфітотію хвороб у весняний період.

Загрозу сходам та рослинам зернових колосових культур завдаватимуть *сисні фітофаги* (злакові попелиці, цикадки, мухи), на зменшення чисельності яких впливатиме поєднання різних способів і методів захисту рослин. Так, вчасно проведені агротехнічні заходи підвищать толерантність рослин до пошкодження їх внутрішньостебловими шкідниками – личинками *шведських* і *гессенської злакових мух* – і будуть ефективними проти ураження посівів хворобами.

Найбільш уразливий період розвитку сходів озимих культур – фаза 1-2 листки. В цей час мухи заселяють найбільш розвинені рослини ранніх і оптимальних строків сівби, насамперед, поля з меншою густотою стояння рослин. Тому в першій групі ризику опиняться зріджені сходи з полів найраннішого строку сівби та по попереднику озима пшениця. Менше ушкоджуватимуться рослини пізніх допустимих строків сівби.

Динаміка збільшення чисельності *злакових попелиць* і *цикадок* залежатиме від гідротермічних умов. При середньодобовій температурі 13...15° і вище, сухої теплої погоди наприкінці вересня – протягом жовтня зазначені сисні шкідники загрожуватимуть посівам озимини, передусім як переносники вірусних хвороб. Уражені вірусами рослини істотно знижують зимостійкість і можуть загинути взимку або навесні.

На окремих полях у посівах озимих колосових спостерігатиметься шкідливість личинок *хлібної жужелиці (туруна)*: особливо на площах, де проводили посів по стерньових попередниках. Нестача вологи в ґрунті перешкоджає самицям відразу реалізувати свій потенціал і затримує відродження личинок, однак при настанні достатньої вологості (саме зараз існують такі умови) спостерігатиметься масова яйцекладка. Тому постійно проводять спостереження і на полях по інших попередниках, оскільки за сприятливих умов самиці жужелиці добре пересуваються і заселяють з країв навколишні поля. Строки обробок посівів визначаються термінами відродження личинок, їх чисельністю (ЕПШ 2 личинки на кв.м) і часткою личинок, які харчуються, що встановлюється лише шляхом проведення ґрунтових розкопок. Живлення личинок шкідника розпочнеться за середньодобової температури повітря 7-8°C і триватиме до мінус 5 градусів. Личинки туруна, що живуть у ґрунті, харчуються листям сходів злакових вночі. Вони можуть втягувати листя до своїх нірок, де поїдають їх вдень. Пошкоджені рослини мають вигляд пожованих. У період линьки (переходу в наступний вік) личинки не харчуються і малорухливі, тому обробки посівів проти них неефективні. Застосування більшості зареєстрованих у «Переліку» інсектицидів є ефективними при температурі повітря не нижче 12°C, коли личинки знаходяться в малоактивному стані. Інсектициди на основі діазинону ефективні при знижених температурах від +10° до +4°C. Нижче цього порогу обробки будь-якими препаратами не ефективні.

За досягнення ЕПШ під час сходів – на початку куціння озимих зернових, а саме 100-150 злакових попелиць на кв.м, або 5-10 екз./роsl. при 50% заселених рослин; 40-70 злакових цикадок на кв.м, або 150 екз. на 100 помахів сачком; 1-2 лич./кв.м хлібного туруна, у теплі дні проводять обприскування тіаметоксамом, 250 г/кг (актара 25 WG, в.г., 0,1-0,14 л/га), піретроїдами (альфагард 100, к.е., 0,1-0,15 л/га; карате Зеон 050CS, мк.с., 0,15-0,2 л/га), ін.

Більшість бур'янів у жовтні вже зійде і розпочне вегетацію. Саме в осінній період обробка зернових препаратами групи 2,4-Д і дикамбою не є прийнятною, оскільки обумовлює згубні наслідки на посівах цільової культури.

Тому одним з селективних гербіцидів, які придатні для внесення восени, є препарати на основі амідосульфурон, 100 г/л + йодосульфурон-метил натрію, 25 г/л + антидот мефенпірдиетил, 250 г/л (гроділ Максі OD, о.д., 0,11 л/га), або на основі пендиметалін, 250 г/л + ізопротурон, 125 г/л (марафон, к.с., 4 л/га), які виявляють стабільну ефективність незалежно від наявності ґрунтової вологи восени.



Шкідники і хвороби технічних культур

Інтенсивна технологія обробітку *озимого ріпаку* передбачає комплексне використання засобів захисту рослин з метою отримання високого та якісного врожаю. При вирощуванні ріпаку в осінній період важливо не допустити переростання рослин і досягнути оптимальної фази для їх входження у зиму. Тому дотримуються наступного правила 7:7:7 (7 мм – діаметр кореневої шийки, 7 мм – висота точки росту, 7 – кількість листків). При цьому можна зберегти більше 80% рослин за умови застосування регуляторів росту на основі хлормекват-хлориду (стабілан та ін.) і фунгіцидів на основі тебуконазолу, 250 г/л (містік Супер, к.е., 1 л/га), або метконазолу, 60 г/л (карамба, в.р., 0,75-1,25 л/га). Дія хлормекват-хлориду базується на антагоністичній дії на обмін гібереліну, що обумовлює зменшення довжини стебла, збільшення його діаметра та потовщення стінок. При обробці посівів озимого ріпаку у фазу 2-3 листків рекомендується застосовувати 1,0 л/га препарату, у фазу 3-4 листків – 1,5-2,0 л/га.

За появи інфекції *фомозу*, *циліндроспоріозу*, *склеротинії* рослини ріпаку захищають карамбою або містіком, які крім блокування розвитку патогенів, запобігають переростанню рослин та сприяють покращенню перезимівлі. Тому слід використовувати існуючу можливість регулювати морфологію рослини ріпаку через дворазове внесення восени карамби – у фазу 3-4 листки 0,4-0,5 л/га і у фазу 6-8 листків 0,6-0,8 л/га, або містік Супер (на ріпаку норма розраховується 0,15 л на 1 листок рослини) – у фазу 3-5 листків. У разі переростання рекомендується підвищення норми до 1 л/га або двократне внесення у нормі 0,75 л/га.

У системі догляду за посівами озимого ріпаку важливе місце належить захисту рослин в період утворення розетки від таких шкідників як личинки *ріпакового трача* (ЕПШ 2 екз./кв.м, або 2 пошкоджені рослини на кв.м), *капустяна попелиця* (ЕПШ 10% заселених рослин), хрестоцвітих *клопів*, гусені *біланів*, *совок*. За умов теплої сухої погоди шкідливість фітофагів прогресуватиме, тому обов'язковим є обприскування піретроїдними або фосфорорганічними інсектицидами (карате Зеон 050 CS, с.к., 0,15 л/га; децис Профі, к.е., 0,07 л/га; сумі-альфа, к.е., 0,3 л/га; фуфанон, р.п., 0,12 кг/га, або аналоги) з дотриманням регламентів застосування.

На посівах *соняшнику* пізніх строків сівби до третьої декади вересня на кошиках продовжиться харчування гусені *листогризучих совок*, *соняшникової вогнівки*. Механічні пошкодження гусінню та іншими шкідниками сприяють проникненню збудників інфекцій, що викликають гнилі кошиків різної етіології. При випаданні опадів на пошкоджених посівах можливо інтенсивне поширення і розвиток *білої, сірої гнилей*. Ці хвороби при збігу сприятливих абіотичних і біотичних чинників можуть нанівець звести зусилля товаровиробника при вирощуванні культури, що пояснюється значним пристосуванням збудників цих захворювань – космополітів до виживання у несприятливих умовах середовища, їх широкою спеціалізацією до рослин-живителів, їх генетичною варіабельністю тощо. Тому для зниження шкідливості цих хвороб необхідно планувати проведення десикації, яка перериває їх розвиток. Для контролю розвитку шкідників після збирання врожаю подрібнюють рослинні рештки і заорюють їх в ґрунт.



Шкідники і хвороби картоплі та овочевих культур

Більшість ґрунтових фітофагів *картоплі та овочевих культур* мігруватимуть у нижні шари ґрунту для перезимівлі. На окремих посівах дохарчовуватимуться *листоїдні шкідники* (гусінь *біланів*, *совок*, інші), які з часом також набуватимуть оптимальних фаз для перезимівлі. Пошкодження бульб та коренеплодів, яких завдаватимуть *дротяники та несправжні дротяники, личинки хрущів та інших ґрунтових шкідників*, впливатимуть на збереження урожаю у зимовий період. При закладанні на зберігання пошкоджені бульби та коренеплоди швидше інфікуватимуться збудниками грибкових і бактеріальних захворювань, а також слугуватимуть джерелом інфекції для сусідніх, поки що здорових бульб і коренеплодів. Тому для попередження втрат від хвороб всю продукцію перед зберіганням обробляють біопрепаратом на основі *Pseudomonas fluorescens* штам AP-33 (планриз, в.с.), або *Bacillus subtilis* (фітоцид, в.с. та інші).

До настання заморозків завершують збирання спочатку столових *коренеплодів* (моркви, буряка, редьки, пастернаку, селери, петрушки кореневої), а потім капусти білоголової пізньої і брюссельської, цибулі порею, хрону, катрану. На заселених ґрунтовими фітофагами ділянках для знищення імаго і личинок шкідників проводять перекопування ґрунту безпосередньо перед настанням морозів. Не можна залишати зимувати на полях неприбрані перепрілі овочеві рослини, не перелопачений компост, купи хмизу, залишки опалих плодів – усе це приваблюватиме мишоподібних гризунів.

На пізніх сортах *капусти* може посилитися прояв *судинного та слизового бактеріозів*.

При збиранні культури середньопізніх і пізньостиглих сортів, на ділянці, де в поточному році була виявлена *кила*, спочатку зрізують головки, а качани не висмикують. Обкопують землю навколо них якомога глибше, качани разом із прилягаючою до них землею складають на ноші, виносять з ділянки і закопують глибше в яму. При осінньому перекопуванні ґрунту вносять на цю ділянку вапно-пушонку (до 10 літрових банок на 10 кв.м), або деревну золу, збільшивши її дозу вдвічі. На ураженій ділянці не вирощують чотири-п'ять років не лише капусту, але й інші рослини родини хрестоцвітих (редиску, ріпу, редьку, брукву). При ранньому виявленні кили рясний полив і глибоке підгортання трохи стримують її розвиток, але врожай знижується. До кінця вегетації рослин всередині кореневих наростів визрівають спори гриба. Під впливом ґрунтових мікроорганізмів нарости загнивають, розкладаються, а спори з них потрапляють у ґрунт і уражують його. Життєздатність спор зберігається декілька років, і ґрунт є єдиним джерелом хвороби. На низьких ділянках із застоєм ґрунтової і дощової води, на кислих ґрунтах і при беззмінній культурі капусти (та інших рослин родини капустяних) кила швидше поширюється і завдає великої шкоди.

На присадибних ділянках після збирання врожаю пізніх овочевих культур і очищення площі від рослинних решток, завершують обробку ґрунту для озимого, підзимнього і весняного посівів. Осінній обробіток ґрунту створює умови для кращого розкладання коренів бур'янів, а при сильних морозах швидше гинуть личинки, яйця зимуючих шкідників і насіння деяких бур'янів.



Хвороби і шкідники плодових культур

Переважна більшість фітофагів і фітопатогенів *плодових насаджень* набуватимуть відповідних стадій онтогенезу для переживання несприятливих умов зимового періоду. За сприятливих гідротермічних умов в садах пізнім сортам яблуні шкодитимуть гусінь другого покоління *яблуневої плодожерки*, а також *плодові кліщі*. Там, де не можна застосовувати хімічні препарати, проти плодожерки проводять обробку біопрепаратами (лепідодид, бітоксібацилін, термін очікування після обробки якими становить 2-5 днів), а також використовують феромонні пастки (як для прогнозу, так і для контролю шкідливості). Тільки на сортах, урожай з яких збирається не раніше першої декади жовтня, можливе застосування хімічних препаратів.

У садах доцільно проводити збір і знищення червивої падалиці, обрізку прив'язаних гілок, розпушують ґрунт під кронами (з метою знищення шкідників, що йдуть в ґрунт на заляльковування), знімають павутинні гнізда і т.д. Опале листя у садах згрібають: не рекомендується спалювати його ні восени, ні навесні. При вирощуванні в парниках розсади овочевих це листя використовують як біопаливо, створюючи подушку товщиною 15-20 см, восени ним застеляють землю під кущами малини, смородини, агрусу, а також під трояндами. Застеляють тонким шаром суницю на зиму і багаторічні овочеві рослини. Таке природне органічне добриво зберігає вологу, затримує ріст бур'янів, підвищує врожай.


Оптові ціни на продукцію (станом на 18.09.2017 р.) (1 кг/грн.)

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Капуста цвітна	10,00	10,00	10,00
Капуста савойська	7,00	7,00	7,00
Капуста білоголова	3,00	3,50	4,00
Баклажан синій	8,00	10,50	13,00
Картопля стандарт	3,80	3,90	4,00
Морква	5,00	5,50	6,00
Буряк столовий	4,00	5,20	6,50
Кабачок	6,00	6,50	7,00
Огірок тепличний	9,00	9,00	9,00
Помідор салатний жовтий	8,00	11,50	15,00
Перець конусоподібний Білозерка	14,00	14,00	14,00
Помідор сливка	5,00	5,20	5,50
Цибуля ріпчаста жовта	4,50	5,00	5,50
Часник	25,00	42,50	50,00
Цукіні	8,00	8,00	8,00
Салат	20,00	25,00	30,00
Гриб печериця	35,00	37,00	39,00
Груша	10,00	22,50	35,00
Персик	22,00	22,00	22,00
Кавун	4,50	4,80	5,00
Яблуко Гала	11,00	11,00	11,00
Яблуко Муцу	10,00	13,00	13,00
Слива	8,00	10,00	12,00
Яблуко Голден	10,00	11,50	13,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Мед	110,00	152,00	195,00
Куряче філе	89,00	89,00	89,00
Щука жив.	80,00	80,00	80,00
Короп жив.	68,00	68,00	68,00

Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

Назва заходу	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Міжнародна агропромислова виставка «Agro Expo – 2017»	20-23 вересня 2017 р.	м. Кропивницький, вул. Мурманська,8	www.ukragroexpo.com
III Міжнародна конференція «Форум зернопереробників – 2017»	28-29 вересня 2017 р.	м. Одеса, готель «Чорне море», вул. Маразліївська,20	www.apk-inform.com
Національний День Свиноверми	04 жовтня 2017 р.	Київська обл., сmt. Глеваха, «UBI Конференц Хол», вул. Підприємницька, 10	www.pigday.com.ua
IV Київський міжнародний економічний форум	05-06 жовтня 2017 р.	м. Київ, Паркова дорога, 16А, Конгресно-виставковий центр «Парковий»	www.forumkyiv.org
Конференція «Свинокомплекс 2017»	18–19 жовтня 2017 р.	м. Львів, Львівський будинок учених вул. Листопадового чину, 6	www.agrotimes.net
Міжнародна науково-практична конференція «Ефективність використання екологічного аграрного виробництва»	02 листопада 2017 р.	м. Київ, ДУ «НМЦ «Агроосвіта», вул.Смілянська,11	www.wp.smcae.com
X Всеукраїнська конференція з міжнародною участю «Молочний бізнес – 2017»	30 листопада 2017 р.	м. Київ, Прем'єр-готель «Русь», вул.Госпітальна,4	www.infagro.com.ua
Чотирнадцята міжнародна конференція «Овочі та фрукти України-2017. Об'єднання заради успіху»	05-07 грудня 2017 р.	м. Київ, Міжнародний виставковий центр, Броварський пр-т, 15	www.fruit-inform.com
Всеукраїнська науково-практична конференція «Технології та інновації: ягідництво та переробка»	14-15 грудня 2017 р.	м. Львів	www.techdrinks.info

Зарубіжні події

Всесвітній молочний самміт 2017 IDF World Dairy Summit 2017	29 жовтня – 3 листопада 2017 р.	Північна Ірландія, м.Белфаст	www.dfwds2017.com
Перший Українсько-Азербайджанський Форум сільського господарства і харчової промисловості	15-16 листопада 2017 р.	Азербайджан, м. Баку	www.baff.ctg-events.com

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА" (ГОЛОВА РЕДКОЛЕГІЇ); СТЕФАНІШИН І.М. – ТОВ "РСП "ШУВАР" (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕГІЇ); ВУЙЦИК І.М. – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА"; ПАНЬКІВ І.Я. – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ДОРАДЧА СЛУЖБА"; ДОМАНСЬКИЙ А.Я. – ГО "ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА"; СОЛОМОНКО Д.О. – ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: м. Львів, вул. Запільнична, 16, 2-й пов., тел./ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32

ПЕРІОДИЧІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ

ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL: LVIVAGRI@GMAIL.COM